

ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 02, februari 2016

■ Economie

Sociale gesprekspartners tegen
onderscheid in treintarieven

Michel in de knoop met zichzelf

■ Ondernemingen

REFIT-programma en Gezondheid
& Veiligheid op het Werk

■ Sociaal beleid

Uitstroom van werkloosheid
naar vervroegd pensioen

Schijnoverleg over pensioenen gaat voort

■ Sociale ombuds

Transparantieplichting bij invoeren
aanvullend stelsel sociale voorzieningen

■ Echo regio Brussel

Mobiliteit en tunnels in Brussels Gewest

■ Echo regio Vlaanderen

Is vermaatschappelijking van
de zorg de toekomst?

■ Echo regio Wallonië

Dienstencheques: nieuwe
erkenningvoorwaarden

■ Europa & Internationale relaties

Staken is geen misdrijf

Opnieuw solden voor werkgevers?

Minister van Financiën Johan Van Overtveldt (N-VA) kondigde onlangs aan dat hij de vennootschapsbelasting wil verlagen, van 33,99 naar 20 procent. Dat voorstel kwam er niet toevallig, maar net op het moment dat België door de Europese Commissie werd teruggefloten voor de excess profit ruling: een fiscale gunstmaatregel voor filialen van multinationale ondernemingen waarbij ze geen belastingen moeten betalen op alle winsten die het bedrijf maakt dankzij de groep. Volgens de Europese Commissie is dit een vorm van verboden staatssteun. Met zijn voorstel voor een sterk verlaagde vennootschapsbelasting wil minister Van Overtveldt ervoor zorgen dat ons land toch aantrekkelijk blijft voor buitenlandse investeerders.

Een goeie zaak voor de economie, de investeringen en de tewerkstelling? Dat is alvast het verkoopargument en het uitgangspunt van de liberale economische theorie. Minder kosten en minder lasten verhoogt het rendement van investeringen en zal de economische activiteit aanzwengelen... Maar dat wordt wel onderuit gehaald als de andere landen eenzelfde beleid voeren. Dan krijg je alleen een race to the bottom, een wedloop om ter goedkoopst. En al loop je eventueel wat voorop op de concurrenten, het is lang niet zeker dat dit een boost zal geven aan de economie. Als dit alleen maar resulteert in meer uitgekeerde winsten of in een boekhoudkundige operatie waarbij winsten worden verkast naar het land met een lager tarief, dan zijn we geen stap vooruit.

Wat wel zeker is, dat is dat de overheid opnieuw zal bloeden. Een andere regeringspartij, de CD&V, berekende dat dit de staatskas 3,5 miljard minder inkomsten zou opleveren en wees er fijntjes op dat deze maatregel niet in het regeerakkoord stond. Dat was al eens eerder becijferd door de Hoge Raad van Financiën. Die kwam tot de conclusie dat voor een daling van de vennootschapsbelasting met één punt de bruto begrotingskost (dit wil zeggen zonder rekening te houden met eventuele terugverdieneffecten) ongeveer 400 miljoen euro bedraagt. Snel een regel van drie: van 34 naar 20 procent is goed voor 14 punten, vermenigvuldigd met 400 miljoen en je komt op 5,6 miljard euro. Bruto kost weliswaar en zonder de aftrekmogelijkheden in mindering te brengen. Maar één ding staat vast: dit zou de staat, ons allemaal dus, veel kosten. Dan hebben we nog maar net een zogenaamde taxshift achter de rug die – volgens de Nationale Bank – 11,4 miljard kost en die door een gebrek aan alternatieve inkomsten voor zo een 6,6 miljard euro op de begroting zal wegen. Waarmee het bedje wordt gespreid voor een nieuwe aanval van deze conservatieve regering op de SZ.

Kan er dan geen sprake zijn van een hervorming van de vennootschapsbelasting? Toch wel. Als de inzet is om evenveel opbrengsten te verzekeren als nu, bijvoorbeeld met een iets lager nominaal tarief, maar met minder en meer gerichte aftrekmogelijkheden. Door die aftrekmogelijkheden veel meer te richten op onderzoek en ontwikkeling, op tewerkstelling of op investeringen tout court en niet langer vrijblijvend via de notionele interestaftrek waarbij er zelfs geen sprake moet zijn van nieuwe investeringen. Essentieel is dat er meer wordt geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling en nieuwe producten, en dat een groter deel van de winsten wordt omgezet in productieve investeringen in plaats van in bijkomende vergoeding van de aandeelhouders.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

2 seminars Belgische Vereniging Consumenten- organisaties

De Belgische Vereniging voor Onderzoek en Expertise voor de Consumentenorganisaties (BV OECO) vervangt vandaag het OIVO dat door minister Peeters begin 2015 ontbonden werd. BV OECO verenigt een twaalfstal consumentenorganisaties waaronder het ABVV. Naast het verstrekken van informatie aan de consumentenorganisaties over de vragen in verband met de belangen van de consumenten, bestaat een van haar opdrachten ook in het organiseren van infosessies. In dit kader heeft BV OECO een eerste seminarie aangekondigd over de problematiek van de voedselverspilling en een tweede over jongeren en geld.

Acties tegen voedselverspilling bij de consument

In België wordt jaarlijks ongeveer 180 kilo voedsel per persoon verspild. Waarom is voedselverspilling een probleem en wat kunnen we eraan doen?

- Donderdag 28 april 2016 van 9 tot 13u
- FOD Economie, Albert II-laan 16, Brussel

Jongeren en financiële competentie

Financiële opvoeding in gezinnen en financiële problemen bij jongeren: stand van zaken en strategieën voor de toekomst.

- Donderdag 26 mei 2016 van 9 tot 13u
- FOD Economie, Albert II-laan 16, Brussel

Geïnteresseerd? Schrijf je in via kim.haelterman@abvv.be en patsy.delodder@abvv.be

ECONOMIE

Sociale gesprekspartners tegen onderscheid in treintarieven

In een unaniem advies dat werd goedgekeurd op 26 januari in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en in de Nationale Arbeidsraad, hebben de gesprekspartners nogmaals gehamerd op hun verzet tegen het idee van de CEO van de NMBS, Jo Cornu. Die steunt sinds enkele maanden het idee om variabele tarieven in te voeren voor dal- en piekuren. Doel: een betere spreiding van de spoorgebruikers. De sociale gesprekspartners hekelan deze simplistische visie.

In een advies van 26 januari herinneren ze eraan dat woon-werkverkeer in ons land geregeld is in cao 19.

Volgens de sociale gesprekspartners zorgt een dergelijk onderscheid niet voor een betere spreiding van de reizigers, aangezien men zowel voor werk als voor privéleven aan bepaalde tijdsschema's gebonden is. Bovendien zal dit onderscheid ook duurder uitkomen voor de werkgever (bijvoorbeeld ook de overheid) via het systeem van de derde betaler.

Het zou een onrechtvaardig verschil in behandeling tussen werknemers met zich meebrengen, al naargelang de mate waarin

de sector gebonden is aan bepaalde tijdschema's. Bovendien zou dit stelsel moeilijk te controleren zijn, temeer omdat men vertragingen mee in rekening zou moeten nemen. Hier komt bij dat het tariefbeleid van de NMBS er allesbehalve eenvoudiger op zou worden.

Dit standpunt werd uitgelegd aan de parlementsleden van de commissie Infrastructuur van 20 januari en aan de vertegenwoordiger van minister Galant, die de irrelevantie van een dergelijke maatregel lijkt te hebben begrepen. Zal zij dit nu ook aan het verstand kunnen brengen van Jo Cornu?

Voor de sociale gesprekspartners moet voorrang worden gegeven aan een coherent en ambitieus investeringsbeleid. Niets ondernemen zou wel eens heel duur kunnen blijken: onderhoudswerken zouden in het gedrang komen en projecten in het kader van het meerjarig investeringsplan dreigen vertraging op te lopen of zelfs te worden geschrapt.

Info en details: www.ccecrb.fgov.be

sebastien.storme@abvv.be

Michel in de knoop met zichzelf

Het ABVV wijst sinds het begin van de grote besparingsrondes (2011) op de ongeschatte negatieve effecten van besparingen op economische groei. Deze stelling wordt – nogmaals – bevestigd door de Europese Commissie in haar 'winterprognose'. Daaruit blijkt dat de taxshift-operatie die de regering-Michel de afgelopen maanden uitvoerde een negatief effect zal hebben op de koopkracht en dus ook de economische groei.

De EU stelt dat "het positieve effect van de lagere olieprijs en de lagere personenbelasting op de koopkracht wordt teniet gedaan door de lage aangroei van de lonen en stijgingen van de indirecte belastingen en elektriciteitsprijzen." Kort gezegd: wie werkt, krijgt netto iets meer gestort op de bankrekening op het eind van de maand, maar dit extraatje voldoet niet om de gestegen facturen en extra belastingen te compenseren. De indexsprong – waar de Commissie steeds voorstander van is geweest – wordt nu door diezelfde commissie als reden aangehaald voor de teleurstellende economische groei. Consistent? Niet echt.

De Commissie wijst ook op het feit dat België ondanks al haar besparingen het niet zo goed doet. Het begrotingstekort waar De

Wever & co. met hun kracht van verandering komaf mee zouden maken, ligt nu op 2,9%. Dit tekort verschilt niet met dat van de regering-Di Rupo, ondanks het feit dat de regering-Michel met een gunstigere economische wind zit.

Het beleid van loonmatiging en besparingen leidt tot een door de regering onvoorzien probleem: een instorting van de binnenlandse vraag, waardoor de economische groei teleurstellend blijft, tekorten niet naar beneden gaan en de schulden verder oplopen. Het Europees besparingsbeleid steekt ons in een catch 22: investeringen zijn nodig om uit de crisis te geraken. Maar ondanks de lage rentes ontlenu staten geen geld door de strikte budgettaire regels die ze zichzelf hebben opgelegd. Daarom sputtert de groei en veroudert ons economisch weefsel.

Waar blijven de investeringen in duurzame mobiliteit, in huisvesting, in onderwijs of energie? We laten zo een verkrot sociaaleconomisch weefsel achter voor de volgende generaties.

lars.vandekeybus@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

REFIT-programma en Gezondheid & Veiligheid op het Werk

Zoals je wellicht weet is REFIT een programma van de Europese Commissie (EC) dat opgenomen is in het concept van 'better regulation'. Het heeft als doel de wetgeving van de EU te vereenvoudigen en de door de regelgeving veroorzaakte kosten te drukken.

Op zich is het streefdoel van een duidelijk, stabiel en groei- en werkgelegenheidsbevorderend kader verdedigbaar. REFIT heeft echter ook tot doel elke nieuwe Europese regelgeving te blokkeren (want ze moet eerst onderworpen worden aan een impactanalyse wat betreft kostprijs, gevolgen voor KMO's, administratieve lasten, enzovoort).

Wat Gezondheid & Veiligheid op het Werk (GVW) betreft onderstreepte Laurent Vogel, onderzoeker bij het Europees Vakbondsinstituut, op het colloquium van het Netwerk van juridische experts van het EVV (NETLEX) op 27 januari dat de belangrijkste wijzigingen in de nationale GVW-wetgevingen te danken zijn aan de Europese wetgeving (Kaderrichtlijn GVW van 1989 en de daaruit voortvloeiende richtlijnen).

Die onmisbare regels lopen nu echter gevaar omdat ze onderworpen worden aan een evaluatie door de Commissie (een mededeling is gepland voor juni 2016). In afwachting worden alle nieuwe initiatieven geblokkeerd ondanks de ontoereikende regelgeving met betrekking tot beroepskankers, repetitieve overbelastingssels, psychosociale risico's, nieuwe technologieën (nanomaterialen bijvoorbeeld) of nog de nieuwe arbeidsorganisatievormen. Wat de repetitieve overbelastingssels betreft wordt de toepassing bemoeilijkt en zelfs onmogelijk gemaakt doordat wetgeving versnipperd zit over verscheidene richtlijnen.

Het REFIT-programma stuurt ook aan op een afschaffing van de informatieplicht omdat die als een administratieve last beschouwd wordt. Op het gebied van GVW zijn er weinig substantiële regels (er bestaan enkele verplichtingen zoals risicoanalyses, opvolging van de gezondheid van werknemers door de arbeidsgeneesheer,...), maar alles is gebaseerd op een geheel van informatieverplichtingen. Schrapping hiervan, terwijl men de doelstellingen behoudt, is ronduit zinloos.

Zoals blijkt uit de tweede Europese enquête over nieuwe en opkomende risico's (ES-

ENER 2015 – enquête van het Europees Agentschap voor GVW bij 50.000 ondernemingen in Europa) is de eerbiediging van de wettelijke verplichtingen de belangrijkste reden voor de rechtvaardiging van het beheer van de GVW (85% van de inrichtingen in de EU-28). Daarna volgen het inlossen van de verwachtingen van de werknemers en hun vertegenwoordigers (79%) en de door de arbeidsinspectie opgelegde boetes (78%).

Terwijl de sociale ongelijkheid steeds verder om zich heen grijpt in Europa (volgens land, grootte van de onderneming, statuut, geslacht) gaat die trend duidelijk in tegen de doelstelling om de arbeidsvoorwaarden in Europa te harmoniseren.

Er bestaan juridische instrumenten die tegen ontsparingen van REFIT ingezet kunnen worden om de gezondheid en de veiligheid op het werk te verdedigen.

In december 2015 werd de Europese Commissie na een ingebrekestelling door Zweden (waarbij Frankrijk, Nederland en Denemarken zich later aansloten) veroordeeld in een arrest van het Europees Hof van Justitie (T-521/14) over de zaak van de hormoonontregelaars. De EC wordt aangemaand uit te leggen waarom zij nog steeds geen criteria voor het bepalen van de hormoonontregelaars uitgewerkt heeft, hoewel zij zich ertoe verbonden had dit te doen vóór eind 2013.

We moeten dus vaststellen dat de EC is gewicht voor het lobbywerk van de pesticiden- en de chemische industrie die impactstudies geëist hebben, waardoor het hele proces maanden vertraging opliep.

De Belgische en Europese vakbonden gaan in het verweer

Surf naar onze website www.rethinkrefit.eu, volg onze acties en teken de petitie!

caroline.verdoot@abvv.be

Evaluatie van Richtlijnen Gezondheid en Veiligheid op het Werk in EU-lidstaten

Ook al zijn ze niet dwingend, toch werden de instrumenten die de Europese Commissie heeft uitgewerkt om de gezondheid en veiligheid van de werknemers in Europa te harmoniseren, geleidelijk aan aangescherpt. Na de vijfjaarlijkse actieprogramma's, heeft de EC communautaire strategieën inzake veiligheid en gezondheid op het werk (2002-2006 en 2007-2012) voorgesteld.

Op basis daarvan hebben de lidstaten hun eigen nationale strategieën uitgewerkt met doorgaans gemeenschappelijke doelstellingen en prioriteiten. De EC heeft in juni 2014 met twee jaar vertraging het nieuwe strategisch kader (2014-2020) gepubliceerd. De Europese vakbonden hebben de inhoud ervan bekritiseerd (zwak en verstoken van concrete doelstellingen) en de de-reguleringsdrang van de EC op de korrel genomen.

Tegelijk zal geen enkel wetgevend initiatief worden genomen zolang de evaluatieoefening van de EU-wetgeving inzake veiligheid en gezondheid op het werk (kaderrichtlijn 89 en afzonderlijke richtlijnen) niet voltooid is. De eerste resultaten van deze globale evaluatie, die door externe consultants wordt uitgevoerd, lijken erop te wijzen dat de Europese wetgeving goed is en dat er niet aan gemorrel mag worden. Een officiële mededeling (aanvankelijk gepland voor eind 2015) volgt in juni 2016.

48-urenregel uitzendarbeid eindelijk afgeschaft

Binnen de Nationale Arbeidsraad wordt eind februari een akkoord ge-officialiseerd dat de definitieve afschaffing van de 48-urenregel voor uitzendcontracten voorziet.

Vanaf 1 oktober 2016 zal het gedaan zijn met de mogelijkheid om een uitzendcontract pas te ondertekenen 48 uur nadat de uitzendkracht zijn werk heeft aangevat. Voortaan zal een uitzendcontract, net zoals elk ander contract van bepaalde duur, verplicht ondertekend moeten zijn vooraleer de uitzendkracht begint te werken.

Dit is een gigantische sprong voorwaarts in de strijd tegen misbruik in de uitzendsector en iets waar we als ABVV al jaren voor ijveren. Regelmatig werden contracten die oorspronkelijk een week zouden duren, omgezet naar een dagcontract zodra de uitzendkracht ziek werd. Een dergelijke praktijk zal voortaan tot het verleden behoren, omdat het contract vaststaat vooraleer de uitzendkracht begint te werken.

Samen met het afschaffen van de 48-urenregel is ook een kader uitgewerkt voor het werken met elektronische arbeidsovereenkomsten voor uitzendarbeid en de elektronische ondertekening van deze contracten. Ook Interim@Work wordt gelanceerd, de applicatie waarmee uitzendkrachten zelf kunnen nagaan of het uitzendkantoor hen wel aangegeven heeft bij de RSZ, en dit voor alle uitzendcontracten.

■ SOCIAAL BELEID

Uitstroom van werkloosheid naar vervroegd pensioen

De afgelopen jaren werden heel wat wijzigingen doorgevoerd aan de regelgeving m.b.t. oudere werklozen. We denken hierbij aan het verstrengen van de voorwaarden voor vervroegd pensioen, de aanpassing van de berekening van het fictief loon voor gelijkgestelde periodes, de verscherpte degressiviteit van de werkloosheidsuitkering en de maatregelen m.b.t. het activeren van oudere werklozen. Een RVA-studie brengt de effecten in kaart op de uitstroom van werkloosheid naar vervroegd pensioen (2010-2014) en de financiële gevolgen voor de betrokken werkloze.

In de evolutie van de uitstroom naar vervroegd pensioen valt een sterke daling op in 2013 (-20%). Deze is hoofdzakelijk het gevolg van anticipatie op de versterkte degressiviteit. Het aantal uitstromende werklozen voor wie vervroegd pensioen financieel voordelig is, neemt tussen 2010 en 2013 stelselmatig af (-23%). Deze daling is sterker voor de werkzoekende werklozen dan voor de vrijgestelde werklozen. De overstap naar vervroegd pensioen is financieel voordelig voor zowat alle werklozen in de derde vergoedingsperiode.

Voor werklozen in de eerste periode was de overstap in 2013 voordelig in 11% van de gevallen, voor werklozen in de tweede periode in 22% van de gevallen. Vanaf 2012 zien we, ten gevolge van de gewijzigde berekeningsbasis van het fictief loon, een daling van het aantal werklozen voor wie de overstap voordelig is. Aangezien vrouwen gemiddeld veel minder pensioenrechten opbouwen dan mannen, is vervroegd pensioen voor hen in nog minder gevallen financieel voordelig.

Oudere werklozen stemmen duidelijk hun gedrag af op (voorgenomen) wijzigingen in de reglementering. Hierbij spelen niet enkel financiële factoren een rol, maar ook de toenemende verplichtingen die aan oudere werklozen worden opgelegd. Het huidige beleid waarbij steeds meer verplichtingen worden opgelegd aan oudere werklozen en de toegang tot vervroegd pensioen wordt bemoeilijkt, kan mensen stimuleren om te kiezen voor het vervroegd pensioen, zelfs als die maatregelen voor hen geen rechtstreeks effect hebben.

astrid.thienpont@abvv.be

Schijnoverleg over pensioenen gaat voort

In ECHO-ABVV van januari brachten we u op de hoogte van de uitvoering van de sociale compensatie van de btw-verhoging voor de sociale uitkeringsgerechtigden. De saga gaat voort. De minister van Pensioenen hield na de werkgroep én het beheerscomité van eind januari op geen enkele manier rekening met onze bezwaren die wij hieronder opnieuw formuleren.

Het gaat hier duidelijk niet om een compensatie voor de hogere facturen van alle uitkeringsgerechtigden. Het zijn immers enkel gepensioneerden met een minimumpensioen én 45 jaar loopbaan én een minimum aantal werkelijk gepresteerde arbeidsdagen in de loopbaan, die een verhoging van hun pensioen met 1% zullen ontvangen. Dat betekent dus dat de overgrote meerderheid niet in aanmerking komt: vrouwen (want gemiddeld een kortere loopbaan), de meeste gepensioneerden (slechts maximaal 165.000 op bijna 2 miljoen), zieken, werkzoekenden, bruggepensioneerden en slachtoffers van een arbeidsongeval of beroepsziekte. Vrouwen

staan opnieuw in het vizier van de regering-Michel: amper 11% van de vrouwelijke gepensioneerden heeft recht op de verhoging van 1%!

Het kabinet gaf te kennen volledig achter de politieke boodschap van deze maatregel te staan: "enkel inzetten op zij die echt hebben gewerkt". Het patronaat knikt instemmend en gedraagt zich niet als een goede beheerder van de sociale zekerheid. Het sociaal overleg over pensioenen is immers onbestaand. De verzuchtingen van de werknemers en van de pensioeninstellingen worden genegeerd. De Rijksdienst voor Pensioenen acht het technisch onmogelijk of ongezien duur om deze maatregel uit te voeren. Als goede bestuurder verdedig je je instelling, altijd en niet enkel als het je goed uitkomt. Voor de werkgeversbank lukt dat niet meer.

celien.vanmoerkerke@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Transparantieplichting bij invoeren aanvullend stelsel sociale voorzieningen

Op 17 december 2015 werd door het Europees Hof van Justitie een arrest gewezen omtrent twee Franse cao's die algemeen verbindend verklaard zijn en waarbij het beheer van aanvullende stelsels van sociale voorzieningen toevertrouwd werd aan een bepaalde maatschappij.

Het Hof heeft geoordeeld dat, in geval er marktdeelnemers uit een andere lidstaat interesse kunnen tonen om de in een (algemeen verbindend verklaarde) cao bepaalde opdracht uit te voeren, er een grensoverschrijdend belang is, waardoor een transparantieplichting na te leven is. De transparantieplichting houdt in dat een 'passende mate van openbaarheid' moet gegeven worden omtrent de uit te voeren opdracht, zodanig dat 'de concurrentie' ten volle kan spelen.

Door dit arrest, zal bij het aanstellen van een specifieke maatschappij/instelling voor het beheer van een aanvullend stelsel van so-

ciale voorzieningen, steeds moeten nagekeken worden of er sprake is van een 'duidelijk grensoverschrijdend belang'.

Het is enkel indien er een dergelijk duidelijk grensoverschrijdend belang is, dat er voldoende transparantie (lees: publiciteit en termijn om te reageren) vereist is, opdat de cao in kwestie algemeen verbindend kan verklaard worden.

Het uitbetalen van een aanvullend sociaal voordeel en het beheren van een dergelijk stelsel in een specifiek paritair comité, vereist een nabijheid voor de betrokken werknemers en werkgevers. Hetgeen bezwaarlijk kan gebeuren door een maatschappij die niet gevestigd is in België. De uiteindelijke beoordeling hiervan (in geval van een rechtszaak) komt echter toe aan de rechtbanken.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Mobiliteit en tunnels in Brussels Gewest

Brussel is wat mobiliteit betreft een zeer bijzondere stad: automobilisten beschikken nagenoeg over een autosnelweg om tot in het stadscentrum te raken (komende van Oostende via de Leopold II-tunnel, komende van Luik via de Reyerstunnel, komende van Namen ook, zij het in mindere mate).

Dit verbazende kenmerk is het resultaat van de duidelijke wil van de federale regeringen, die Brussel beheerden vóór de totstandkoming van het Gewest, om van dit stadsgebied een in hoofdzaak open gebied te maken (waar niet één spoorwegstation trouwens een eindstation is). Meer dan 800.000 pendelaars verplaatsen zich dus elke dag naar Brussel (inkomend, uitgaand of intern verkeer).

De pers berichtte de afgelopen weken over de veiligheidsproblemen in de Brusselse tunnels. Het Gewest beschikt over 25 tunnels voor een totale afstand van elf kilometer. De tunnels zijn onderling erg verschillend in soort en lengte: de Leopold II-tunnel is één van de langste stadstunnels van Europa, terwijl andere tunnels gewoon onder een kruispunt door lopen.

Afgezien van de Leopold II- en NAVO-tunnel, werden de meeste tunnels gebouwd in de jaren '50. Daarbij werden niet altijd vergunningen aangevraagd. En de normen van toen waren verre van optimaal.

Kortom: er doen zich vandaag twee problemen tegelijk voor: basisgebreken en (uiteraard) een schrijnend gebrek aan onderhoud van de Brusselse tunnels.

Het ABVV zal in dit dossier geenszins meedoen aan Brussel-'bashing'. Het is nu hoog tijd (voor de bewoners, de pendelaars) samen te werken aan mobiliteitsoplossingen voor de toekomst, in een resoluut hoofdstedelijk kader, waarbij zowel de federale overheid als de drie gewesten betrokken worden.

samuel.droolans@abvv.be

Ter herinnering – vorming gerechtelijke geschillen m.b.t. arbeidsongevallen

De volgende vorming voor de diensten voor sociaal recht en de juridische diensten van de centrales is gepland voor donderdag 17 maart 2016 en gaat door van 9.30 tot 12.30 uur. Thema: gerechtelijke geschillen m.b.t. arbeidsongevallen.

Gastspreekster is Sophie Remouchamps, advocate bij de balie van Brussel. Afspraak: Federaal ABVV, Hoogstraat 42, 1000 Brussel (Zaal A – 6de verdieping).

Inlichtingen en inschrijvingen bij Claudia Streulens (claudia.streulens@abvv.be).

Festival van de gelijkheid nodigt uit... Michel Bauwens

**Woensdag 24 februari,
19u, Bozar Brussel**

Het Festival van de Gelijkheid gaat op tournee! Vanaf 2016 worden regelmatig inspirerende sprekers uitgenodigd op enkele sfeervolle locaties in Vlaanderen en Brussel.

De allereerste 'Festival van de Gelijkheid nodigt uit...' strijkt op woensdag 24 februari 2016 neer in de Brusselse Bozar. Gastvrouw Francesca Vanthielen ontvangt er meteen een topper: transitiedenker en cyberfilosoof Michel Bauwens.

Bauwens is de drijvende kracht achter de P2P-Foundation en daarmee een toonaangevende stem van duurzame economie en ontwikkeling. Hij praat met een intense bevlogenheid over de toekomst van het peer-to-peer-denken. Na zijn uiteenzetting nemen enkele inspirerende peer-to-peer-alternatieven het woord: Olivier Beys van Tournevie, Maarten Kooiman van Tapazz, Jeffrey Matthijs van Vlaams Netwerk Autodelen, Quentin Crespel van BEES Coop, Velt vzw over samentuinen, John Vandaele van Energent, Stefanie Monsaert over Vesche Vis, Veerle Spaepen van ReBelles D'Anvers, Frederik Vermeulen van Blue Bike en Lieven D'hont van Wijdelen/Peerby.

*Schrijf je in via
[www.festivalgelijkheid.be/
nodigt-uit/michel-bauwens](http://www.festivalgelijkheid.be/nodigt-uit/michel-bauwens)*

ECHO REGIO VLAANDEREN

Is vermaatschappelijking van de zorg de toekomst?

Het Vlaams ABVV organiseerde op 28 januari 2016 een comité over de Vlaamse sociale bescherming onder de titel 'Vooruit voor een zorgzaam Vlaanderen!'.

Door verschillende staatshervormingen werden een aantal bevoegdheden regionaal (bijv. zorg, welzijn en gezinsbeleid). Deze vormen een 'Vlaamse laag' op de federale sociale zekerheid: de 'Vlaamse sociale bescherming'. Die wordt momenteel uitgerold.

Werk en zorg combineerbaar maken

De uitdaging is duidelijk: we worden met z'n allen ouder, grijzer en chronisch zieker... Dit weegt op de kosten van ons zorgsysteem. De rechtse Vlaamse regering kiest volop voor vermaatschappelijking van de zorg: een getrappt systeem waarbij de nadruk ligt op 'eerst zelfzorg, dan mantelzorg en pas in derde instantie formele professionele zorg'. Men is dus eerst op zichzelf aangewezen, daarna op een breed sociaal netwerk en pas in laatste instantie op de overheid. En dat terwijl we net allemaal langer moeten werken... Werk en zorgtaken combineren is geen sinecure.

Moeilijk combineerbaar met langer werken

Er zijn heel wat bedenkingen bij dit model. Ten eerste: is dit model haalbaar? We zien een groeiend aantal alleenstaanden, gezinsverdunding, een veranderend patroon van huwen, samenwonen en kinderen krijgen. Gezinnen veranderen en de mate waarin men kan terugvallen op sociale netwerken neemt af.

Bijkomend: er worden vandaag tal van maatregelen genomen om mensen meer en langer te doen werken, zoals het optrekken van de pensioenleeftijd en het 'activeren' van wie deeltijds werkt naar een voltijdse job. Die focus op meer en langer werken staat haaks op het idee dat mensen tijd gaan kunnen vrijmaken om mekaars zorgnoden op te vangen.

Mantelzorg is nu al vaak problematisch

Tweede bedenking: dit model bestaat vandaag al. Mantelzorgers nemen vandaag al een aanzienlijke hoeveelheid zorgtaken voor hun rekening. Vermaatschappelijking van de zorg is dus veeleer een realiteit die reeds bestaat, dan een oplossing voor de toekomst. En vandaag doen er zich al een aantal problemen voor. Zorgtaken opnemen is niet eenvoudig in de huidige maatschappelijke context.

Voor één op de drie Vlamingen is de combinatie werk/privé (gezin) problematisch. Vooral alleenstaanden hebben het hard te verduren. Ook neemt door de vergrijzing de druk op het netwerk rond ouderen toe. De zogenaamde 'sandwichgeneratie' zorgt zowel voor de (klein)kinderen als voor de eigen ouders in combinatie met een (fulltime of parttime) job. Vele mantelzorgers kampen met een burn-out en voelen zich te weinig ondersteund.

Gezinnen worden kleiner, waardoor de zorgtaken (voor bijvoorbeeld de hulpbehoevende ouders) minder verdeeld kunnen worden. Ook de grote uitstroom van zorgprofessionals voert de druk op het netwerk rond de zorgbehoevende op.

Dekmantel voor besparingen en commercialisering

Eigenlijk is het uitgangspunt dat de overheid niet genoeg geld heeft om de vergrijzingsgolf op te vangen (terwijl die er al lang zat aan te komen) en dat iedereen dus maar zijn eigen verantwoordelijkheid moet opnemen. Terwijl het economische en arbeidsmarktbeleid helemaal niet gericht is op het meer tijd kunnen besteden aan zorg.

We moeten dus goed opletten dat de zorg niet afgestoten wordt van de centrale overheid en afgewenteld wordt op de burger onder het mom van 'decentralisatie' of 'participatie'.

In Nederland en Groot-Brittannië werden de voorbije jaren veel zorgtaken van de centrale overheid doorgedruwd naar gemeentes en de burgers. Vier jaar later bezwijken de gemeenten onder de bezuinigingen en kunnen ze de zorgtaken niet meer naar behoren vervullen. Hier zien we dat de markt het overneemt. Ook wij moeten opletten dat de vermaatschappelijking van de zorg niet uitmondt in meer vermarkting.

Download op www.vlaamsabvv.be alle teksten van dit comité.

fien.adriaens@vlaamsabvv.be

Dienstencheques: nieuwe erkenningsvoorwaarden

In de sector van de dienstencheques verloopt een verbetering van de arbeidsvoorwaarden via correcties en aanpassingen van de erkenningscriteria. Een aantal medespelers wensen nieuwe regels en beschouwen de regionalisering als een hefboom voor de noodzakelijke evoluties. De sectorale sociale gesprekspartners vragen dan ook:

- een minimaal kwalificatieniveau van de bedrijfsleider;
- een gewaarborgde, minimale permanente vorming, verplicht voor alle werknemers;
- de organisatie van een minimale omkadering, zowel kwantitatief als kwalitatief;
- het beperken van bijlages aan de arbeidsovereenkomsten.

De inspectiediensten van het Gewest en de Erkenningscommissie moeten over de nodige middelen beschikken om optimaal te kunnen functioneren. Het Waals ABVV is, net zoals de meeste sectorale sociale gesprekspartners, voorstander van versterkte controles door de inspectiediensten.

Van zodra wordt vastgesteld dat één van de erkenningsvoorwaarden niet nageleefd wordt, moet het bedrijf in kwestie een sanctie krijgen. Het Waals ABVV vraagt dat de Erkenningscommissie betrokken wordt bij de toepassing van een progressief sanctiestelsel en bij de uitwerking van een partnerschapsovereenkomst tussen de betrokken inspectiediensten, de sociale gesprekspartners en de regering. In deze overeenkomst worden de doelstellingen uitgestippeld, evenals de tijdens de controles te verifiëren criteria. Op die manier kunnen de professionals uit de sector hun steun verlenen aan de acties die de inspectiediensten ondernemen.

Voor de nieuwe bedrijven zou er na zes maanden een systematische controle komen. Bij inbreuk of wanneer het bedrijf niet voldoet aan één of meerdere bij wet bepaalde voorwaarden wordt de erkenning ingetrokken. Op advies van de Erkenningscommissie zou de minister zich het recht kunnen voorbehouden om tijdelijk de sanctie op te heffen wanneer de fouten die de ondernemer beging, niet frauduleus van aard zijn.

De duur van de erkenning zou, mits invoeren van deze criteria, op vijf jaar gebracht worden.

Invoeren van een stelsel tot verhogen van de subsidies

Om die werkgevers te begunstigen die de werknemers in de sector werkzekerheid bieden, en daarbij bijdragen tot een verbetering van de werkvoorwaarden, wordt voorgesteld de terugbetaling van de gepresteerde uren te verhogen, zoals voorgesteld in het (toekomstige) Waalse decreet (in artikel 2 bis).

De anciënniteit is wel het meest pertinente criterium om deze verhoging te bepalen. Dit criterium maakt het immers mogelijk om onrechtstreeks de gevolgen tegen te gaan van de turnover, van het beroep op tijdelijke contracten (wat vaak voorkomt) in de sector. Dit criterium is bovendien makkelijk elke maand te controleren door de maatschappij voor terugbetaling van de dienstencheques.

Andere pistes ter verbetering van de werkvoorwaarden

Werknemers werken vaak ver van huis, op meer dan een werkplek. Het zou dan ook nuttig zijn deze elementen mee op te nemen met het oog op een verbetering ervan. Rekening houdend met de vele verplaatsingen, met het grote aantal deeltijdse werknemers, denken wij dat een beperking tot 30 km van de woon-werkverplaatsing redelijk is. Op het einde van het jaar zouden die werkgevers die aandacht besteed hebben aan het beperken van de verplaatsingen van de werknemers en die het tarief hebben toegepast dat van kracht is in het kader van onkostenvergoeding voor opdrachten, bevoordeeld moeten worden in vergelijking met de andere werkgevers.

Tot slot: om de arbeidsuren in de sector te verhogen, meer bepaald voor de vele werknemers met minder dan een halftijdse baan, zouden die werkgevers die op het einde van het boekjaar bewijzen dat de gemiddelde jaarlijkse arbeidsduur van hun werknemers hoger is dan het sectorgemiddelde, eveneens aanspraak kunnen maken op een betere subsidiëring.

renaud.bierlaire@fgtb-wallonne.be

CYCLUS 'FEMMES & TRAVAIL'

Na een colloquium over collectief weerwerk (november 2015) en een studiedag over gezondheid (februari 2016) plant de cyclus 'Femmes & Travail' (georganiseerd door de CEPAG en de Femmes prévoyantes socialistes – Luik) twee nieuwe activiteiten:

- studiedag over precariteit: 21 april 2016 in Beez (Namen)

- rondetafel over emancipatie: 16 juni 2016 (Luik)

Info: www.solidaris-liege.be/resistance of www.cepag.be

Inschrijvingen: fpsinscriptions.liege@solidaris.be

ACTU-SEMINARIES van de CEPAG

CEPAG stelt voor om, één vrijdag per maand, samen met 'deskundigen' een actueel thema te behandelen. Elk seminarie biedt ook de gelegenheid tot debat met de deelnemers.

Afspraak:

- vrijdag 25 maart: "Un autre regard sur l'immigration"

- vrijdag 22 april: "Riches et pauvres : à la vie, à la mort !"

De actualiteitsseminaries van de CEPAG gaan door van 9.30u tot 12.30u in Espace Solidarité – rue de Namur 47 – 5000 Beez

Inschrijvingen: cepag@cepag.be - Info: www.cepag.be

Waals ABVV en CEPAG op Facebook!

Aarzel niet en raadpleeg regelmatig onze pagina's, like ze, geef commentaar en aarzel vooral niet om onze activiteiten kenbaar te maken.

Je kunt het Waals ABVV ook volgen op Twitter!

In het kort

Op 19 januari gaf het ABVV gehoor aan de oproep van de Spaanse vakbonden UGT en CC.OO. om deel te nemen aan een solidariteitsactie ten voordele van de **300 Spaanse syndicalisten die onterecht beschuldigd werden**. Het federaal comité van 2 februari heeft ook een actualiteitsmotie gestemd die 's anderendaags aan de Spaanse ambassadeur in België werd overhandigd.

Vanaf de aankondiging van hun veroordeling tot een jaar effectieve gevangenisstraf, betuigde het ABVV zijn steun aan de **acht Franse vakbondsafgevaardigden bij Goodyear** en ondertekende ook de petitie waarin om hun vrijlating verzocht wordt.

Op 27 januari nam het ABVV deel aan de **syndicale dialoog tussen Latijns-Amerika en Europa** (georganiseerd door de CGT), bedoeld om ervaringen uit te wisselen over de uitdagingen die zich stellen voor de internationale vakbeweging van de 21ste eeuw, dit vanuit twee regio's met een hoge syndicalisatiegraad.

Turkije: een economische en demografische tijger aan de (half open) poorten van de EU, een land met heel wat uitdagingen (weinig loontrekken vallen onder een cao, informele economie, lage koopkracht, uitbuiting Syrische vluchtelingen-werknemers) en de regering-Erdogan die syndicalisten het leven zuur maakt.

In een eerste voortgangsrapport in het kader van het toetredingsproces, stelt de EU vast dat de Turkse wetgeving (die in 2012 hervormd werd) tekortkomingen vertoont inzake stakingsrecht, de vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandelingen.

Ook het klimaat van geweld is opvallend: sinds december 2015 worden meerdere leden van de vakbond DISK/Genel-Ic in Cizre onrechtmatig opgesloten. Twee van hen werden vermoord. Bovendien wordt ook hun gezin bedreigd. Iedereen herinnert zich vast nog dat vakbondsbetogers het slachtoffer werden van een terroristische actie.

De Turkse vakbeweging heeft onze solidariteit nodig. Het ABVV heeft die solidariteit herbevestigd naar aanleiding van de herdenking op 10 februari van de syndicalisten die in Ankara het slachtoffer werden van terrorisme.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Staken is geen misdrijf

De vakbondsrechten omvatten de vrijheid van vereniging, de vrijheid van organisatie en collectieve onderhandelingen en het recht op collectieve actie met inbegrip van het stakingsrecht. De vakbondsrechten zijn erkend als fundamentele mensenrechten. Elke democratische samenleving wordt geacht die rechten te eerbiedigen. Ze zijn van cruciaal belang voor de democratie en maken deel uit van de essentiële waarden van de Europese eenmaking. Waarom dan toch die aanvallen op de vakbondsrechten in het algemeen en het stakingsrecht in het bijzonder?

De schaduw van Franco

Op 9 februari begint in Spanje een proces tegen acht delegees van Airbus. Zij riskeren allemaal een gevangenisstraf van acht jaar en drie maanden, in totaal 66 jaar gevangenisstraf.

Hun misdrijf? De uitoefening van het stakingsrecht, namelijk deelnemen aan de algemene staking van 29 september 2010, nu meer dan vijf jaar geleden. Ze worden vervolgd op basis van een artikel uit de strafwet uit de tijd van Franco.

Erger nog: de zaak rond José, Raúl, Tomás, Enrique, Rodolfo, Edgar, Armando en Jerónimo is geen alleenstaand geval. In Spanje riskeren meer dan 300 syndicalisten (mannen en vrouwen) een gevangenisstraf of een zware boete, tegen sommigen onder hen is de veroordeling al uitgesproken. Steeds om dezelfde reden: de uitoefening van het stakingsrecht, een fundamenteel recht in een democratie.

Een Europees probleem

Schokkend is de vaststelling dat Spanje niet aarzelt wetsbepalingen te gebruiken die dateren uit een van de somberste periodes uit zijn geschiedenis.

Maar wat dan gezegd van oudere democratieën zoals het Verenigd Koninkrijk, Finland, Italië en zelfs België? En dan vergeten we nog de Franse justitie die zopas acht vakbondsmilitanten van Goodyear tot 24 maanden gevangenis, waarvan negen maanden effectief, veroordeeld heeft, enkel en alleen omdat ze hun rechten, hun werk en dat van hun collega's verdedigden.

De lijst van Europese landen waar de vakbondsrechten worden aangevallen, wordt steeds langer, en eigenlijk te lang om zomaar het idee van een overlegde strategie van tafel te vegen. Het is dan ook terecht dat we ons afvragen of sommige politici en werkgevers

er niet op uit zijn om de vakbonden definitief een kopje kleiner te maken.

Vergeet niet dat het de Europese werkgevers zijn die de aanval op het stakingsrecht ingezet hebben op de Internationale Arbeidsconferentie van 2012. Vroeger diende de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) als promotor van sociale rechtvaardigheid en van de rechten van werknemers in Latijns-Amerika, Azië of Afrika, waarbij Europa beschouwd werd als het te bereiken doel. Vandaag zijn het onze collega-syndicalisten uit die continenten die zich zorgen maken over de aanvallen op de vakbondsrechten in Europa.

Niet aflatende strijd voor vrijheid en recht

Al die toestanden herinneren ons eraan dat geen enkele vrijheid, geen enkel recht ooit definitief verworven is. Dat de strijd voor het behoud van onze individuele en collectieve rechten en vrijheden nooit eindigt. Ook niet in Europa.

Het stakingsrecht mag niet gecriminaliseerd worden. Vakbonds-vrijheid en stakingsrecht zijn fundamentele mensenrechten. Een land dat de vakbonds-vrijheid niet respecteert, heeft niet het recht zich democratisch te noemen. Vakbondsrechten zijn niet voor interpretatie vatbaar. Zonder stakingsrecht zijn er geen vrije, onafhankelijke vakbonden. Zonder vakbondsrechten is er geen syndicalisme dat opkomt voor betere arbeids- en levensomstandigheden.

Daarom steunt het ABVV het IVV in zijn streven naar het beschermen van het stakingsrecht en het normensysteem bij de IAO. Daarom steunt het ABVV de campagne van het EVV en zal het binnenkort aan alle Europese parlementsleden een engagement vragen om de vakbondsrechten in Europa te verdedigen. Daarom vraagt het ABVV samen met onze Franse kameraden de herziening van het proces van de acht vakbondsmilitanten die tot een effectieve gevangenisstraf veroordeeld werden.

Daarom vraagt het ABVV samen met de Spaanse vakbonden dat artikel 315.3 uit het Spaanse strafrecht geschrapt wordt, dat de vervolgingen stopgezet en de reeds uitgesproken veroordelingen kwijtgescholden worden.

rafael.lamas@abvv.be